

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/157/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810200981
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5810200981.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ Ing. Q. E., nar. XX. X. XXXX, A. XX, F., právne zastúpený JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom ul. Q. XXX/XX, A., 2/ Ing. W. P., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, B. O. č. XX, N., 3/ B. O., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, F. XXXX, P., C. H., 4/ Y. E., nar. XX. X. XXXX, ul. F. X. č. X, W. W., 5/ T. E., nar. XX. X. XXXX, W. XX, C. H., 6/ Mgr. Arch. U. M. - E., nar. XX. X. XXXX, N. č. X, W., navrhovatelia v 2/ až 6/ rade zastúpení navrhovateľom 1/ Ing. Q. E., proti odporcom: 1/ Y. W., nar. XX. X. XXXX, bytom S. - P. XXX, 2/ Y. W., bytom S., X. XXX, 3/ P. W., bytom S., X. XXX, všetci odporcovia právne zastúpení JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom F. XXXv konaní o zdržaní sa zásahov a umožnenie vstupu na pozemok odporcom za účelom vykonania potrebných stavebných prác, na odvolanie odporcov v rade 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č. k. 5C/39/2010-93 zo dňa 29. novembra 2011, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým odporcom v rade 1/ až 3/ uložil povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľa v rade 1/ až 6/, súp. č. XXX na parcele č. 949 v k.ú. S., stromami - tujami, vysadenými na pozemku parcela č. 948 k.ú. S. (výrok I.), vo výroku o trovách konania účastníkov (výrok IV.) a vo výroku o trovách štátu (výrok V., VI.) z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Ostatných výrokov rozsudku okresného súdu odvolaním nenapadnutých (II., III.) sa krajský súd n e d o t ý k a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uložil okresný súd odporcom v rade 1/ až 3/ povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľov v rade 1/ až 6/, súp. č. XXX na parcele č. 949, k.ú. S. stromami - tujami vysadenými na pozemku parcela č. 948 v katastrálnom území S. (výrok I.). Z dôvodu späťvzatia žalobného návrhu v časti, v ktorej sa navrhovatelia domáhali umožnenia vybudovania odtokového kanála, v tejto časti okresný súd konanie zastavil (výrok II.). Z dôvodu nedostatku právomoci zastavil konanie o návrhu navrhovateľov, ktorým sa voči odporcom domáhali umožnenia vstupu na nevyhnutne potrebný čas a v nevyhnutne potrebnom rozsahu na ich pozemok parcela č. 948 zapísaný na LV č. XXXX katastrálne územie S. za účelom vykonania stavebných prác - opravy fasády rodinného domu v rozsahu súhlasu odsúhlasenia stavebných úprav Mesta Tvrdošín č. j. 358/ 2009 zo dňa 21. 4. 2009 a v tejto časti vec postúpil stavebnému úradu - Mestu Tvrdošín (výrok III.). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok IV.), navrhovateľom v rade 1/ až 6/ uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne trovy štátu vo výške 4,99 eur (výrok V.) a odporcom v rade 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne trovy štátu vo výške 4,99 eur (výrok VI.).

Okresný súd vychádzal zo zistenia, že navrhovatelia sú vlastníkmí domu súp. č. XXX nachádzajúcim sa na parcele č. 949 v katastrálnom území S.. Pozemok, na ktorom je postavený predmetný rodinný dom má spoločnú hranicu s pozemkom parcela č. 948, ktorý je vo vlastníctve odporcu v rade 1/. Na hranici týchto pozemkov sú vysadené stromy - tuje. Po vykonaní ohliadky na mieste samom konštatoval, že tieto stromy sú vysadené priamo oproti kuchynským oknám rodinného domu navrhovateľov a

svojou výškou siahajú až pod odkvap, nachádzajú sa v tesnej blízkosti okien a svojim vzrastom presahujú polohu osadenia kuchynských okien a spôsobujú tienenie. Vychádzajúc z ustanovenia § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že týmto nadmieru primeranú pomerom obťažujú navrhovateľov ako vlastníkov tohto rodinného domu a preto odporcom uložil povinnosť zdržať sa takéhoto tienenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov na oboch stranách žiadnemu z nich právo na náhradu trov konania nepriznal. O trovách štátu, vo výške 9,99 eur, ktoré vznikli z dôsledku vykonania ohliadky rozhodol podľa ustanovenia § 148 ods. 1 O.s.p. tak, že na ich náhradu zaviazal navrhovateľov a odporcov každých vo výške jednej polovice.

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bola odporcom uložená povinnosť zdržať sa tienenia kuchynských okien rodinného domu navrhovateľov (výrok I.) podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporcovia v rade 1/ až 3/, ktorým sa domáhali jeho zmeny tak, že v tejto časti bude návrh navrhovateľov zamietnutý a bude im uložená povinnosť nahradíť odporcom spoločne a nerozdielne trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Poukazovali na to, že stromy, ktorými by malo podľa tvrdenia navrhovateľov dochádzať k tieneniu boli vysadené už pred viac ako tridsiatimi rokmi a každoročne sú upravované tak, aby nezasahovali do múru či nad strechu rodinného domu navrhovateľov. Takýmto spôsobom boli upravené aj v rokoch 2010 a 2011 a prakticky netienili a ani netienia kuchynské okná navrhovateľov. V čase ohliadky, ktorá bola prvostupňovým súdom vykonaná bolo v kuchyni navrhovateľov predmetného rodinného domu dostatok svetla z okien, ktoré smerujú do dvora odporcov tak aj z okna kuchyne, ktoré majú navrhovatelia osadené do vlastného dvora. Ďalej odporcovia v rade 2/ a 3/ poukazovali na to, že nie sú vlastníkami ani stromov, ktorými má dochádzať k tieneniu, ani pozemku, na ktorom sa tieto stromy nachádzajú, teda nemôžu byť zaviazaní na dispozíciu s vecami, ktoré nevlastnia.

Navrhovatelia v rade 2/ až 6/ sa prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu vyjadrili k podanému odvolaniu odporcov. Uviedli, že z fotografií, ako aj ohliadky na mieste samom bolo preukázané, že aktuálne dochádza k tieneniu tujami odporcov. Odporcovia 2/ a 3/ majú trvalé bydlisko v rodinnom dome súp. č. XXX a odporca v rade 1/ je ich syn, ktorý však nemá žiadne slovo na riešenie situácie, aj keď je vlastníkom tejto nehnuteľnosti.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. (z titulu ktorého zostali nedotknuté odvolaním nenapadnuté výroky rozsudku prvostupňového súdu II. a III.) a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. a na ňom závislých výrokov IV.-VI. zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a podľa odseku 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Okresný súd v podstate náležite vymedzil rozhodujúce okolnosti, pri ustálení stavu veci však dôkladne nezistil a neposúdil všetky nevyhnutné skutočnosti.

Uplatnený nárok navrhovateľov sa týkal riešenia sporu vyplývajúceho zo susedských práv. Prvostupňový súd správne konštatoval, že navrhovatelia majú v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako dotknutý subjekt právo domáhať sa proti rušivým zásahom ochrany podanou žalobou. Ďalej však dostatočne dôsledne nevychádzal zo znenia tohto zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého sa poskytuje ochrana vlastníkovi veci len proti takým zásahom, ktoré ho nad mieru primeranú pomerom obťažujú alebo vážne ohrozujú pri výkone jeho práv. Pri posudzovaní či sú dané podmienky pre poskytnutie ochrany podľa tohto zákonného ustanovenia treba pojem „nad mieru primeranú pomerom“ vykladať tak, že určuje hranicu medzi dovoleným správaním (od optimálneho stavu, po stav ešte prípustný) a nedovoleným správaním (nad prípustnú mieru), a to nielen vo vzťahu ku konkrétnym pomerom v danom mieste a čase, ale aj vo vzťahu k objektívne žiaducim pomerom. Určenie, či ide o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom je vecou úvahy súdu. Súd však musí vždy zistiť, aká miera obťažovania neprekračuje primerané pomery ako v danom type lokalít, tak aj na konkrétnom mieste.

Okresný súd sa pri svojom rozhodovaní obmedzil na konštatovanie, že po vykonaní ohliadky na mieste samom zistil tienenie kuchynských okien rodinného domu navrhovateľov stromami - tujami, ktoré sú vysadené pred týmito oknami na pozemku vo vlastníctve odporcu v rade 1/. Žiadnym spôsobom však nevysvetlil svoje závery o tom, že ide o tienenie nad mieru primeranú pomerom. Nemožno zistiť, na základe posúdenia akých skutočností dospel k takémuto konštatovaniu.

Zo samotnej zápisnice o ohliadke na mieste samom konanej dňa 28. 9. 2011 (č.l. 72) vyplýva, že vo vzdialenosti 40 - 50 cm od rodinného domu navrhovateľov sú vysadené pred oknami smerujúcimi do

dvora odporcov tri tuje, ktoré siahajú po rínu domu navrhovateľov. Ďalej sa v tejto zápisnici konštatuje ako sú situované okná na kuchyni rodinného domu navrhovateľov. Z obsahu predmetnej ohliadky nie je zrejmé, v akom čase táto ohliadka bola robená, aké bolo počasie (svietilo slnko, pršalo, zamračené atď.). V súvislosti so svetlosťou miestnosti, ktorej výhľad mal byť zatienený neboli konštatované žiadne zistenia, prípadne porovnania s inými miestnosťami v predmetnom rodinnom dome. Okresný súd sa rovnako nezaoberal zisťovaním ako dlho táto situácia existuje, z akého dôvodu práve aktuálne si navrhovatelia začali uplatňovať nárok žalobným návrhom. Prípadne či uvedené tienenie je v rozpore so stavebnými, prípadne hygienickými štandardami na svetlosť miestnosti používanej ako kuchyňa, prípadne či je uvedená miestnosť využívaná aj za iným účelom.

Pokiaľ okresný súd bez ďalšieho dospel k záveru, že nad mieru primeranú pomerom dochádza k obťažovaniu navrhovateľov tienením zo strany odporcov, tieto jeho závery nemajú doposiaľ oporu vo vykonanom dokazovaní. Zároveň tieto svoje konštatovania prvostupňový súd dostatočným spôsobom nevysvetlil, čím jeho odôvodnenie nezodpovedá ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p., ktorý upravuje náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Okrem uvedeného je nutné zdôrazniť, že je dôvodná námietka odporcov, že prvostupňový súd sa dôsledne nezaoberal tým, komu v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka môže byť uložená povinnosť zdržať sa takýchto neoprávnených zásahov, nevysporiadal sa dôsledne s tým, kto je nositeľom uvedených povinností. V tejto súvislosti neodôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým uložil povinnosť zdržať sa takýchto neoprávneným zásahom nielen odporcovi v rade 1/ ako vlastníkovi „susediaceho pozemku“ ale aj odporcom v rade 2/ a 3/ ako jeho užívateľom.

Vzhľadom na uvedené nedostatky, krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ten sa v ďalšom konaní bude dôsledne zaoberať zisťovaním, či navrhovateľmi tvrdené obťažovanie zo strany odporcov je nad mieru primeraným pomerom, svoju úvahu v tomto smere riadne odôvodní. Rovnako sa bude zaoberať posúdením či všetci z odporcov v rade 1/ až 3/ sú nositeľmi hmotnoprávnej povinnosti, ktorú si voči nim navrhovatelia uplatňujú, v „novom“ rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.